ŞANLIURFA

TİCARET VE SANAYİ ODASI

NİJERYA ÜLKE RAPORU

31 Mart 2026

ŞANLIURFA TİCARET
VE
SANAYİ ODASI

DIŞ TİCARET
VE
ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Genel Görünüm

Resmî Adı	**Nijerya Federal Cumhuriyeti**
Başkent	Abuja
Nüfus	235 milyon (tahmini)
Yüzölçümü	923.768 km²
Cumhurbaşkanı	Bola Ahmed Tinubu
Cumhurbaşkanı Yardımcısı	Kashim Shettima
Dışişleri Bakanı	Yusuf Maitama Tuggar
Resmî Dil	İngilizce
Yerel Diller	Hausa, Yoruba, İgbo
Para Birimi	Naira
Dinî Yapı	%50–55 Müslüman, %40–47 Hristiyan, %2–5 geleneksel Afrika dinleri
Başlıca Şehirler	Lagos, Abuja, Kano, Ibadan, Port Harcourt, Onitsha, Owerri, Kaduna
Yönetim Şekli	Federal başkanlık cumhuriyeti (36 eyalet + Federal Başkent Bölgesi, Abuja)

Genel Görünüm

Etnik Yapı:

Nijerya'da 350'den fazla etnik topluluk yaşamaktadır. Başlıca kabileler, Hausa, Fulani, Yoruba ve İgbo'lardır.

Üyesi Olduğu Önde gelen Uluslararası Kuruluşlar:

Birleşmiş Milletler, Afrika Birliği, İngiliz Milletler Topluluğu, Gelişen Sekiz Ülke (D-8), Batı Afrika Devletleri Ekonomi Topluluğu (ECOWAS), İslam İşbirliği Teşkilatı, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC)

Coğrafi Konum

Nijerya, Batı Afrika'da Benin, Nijer, Çad ve Kamerun ile sınır komşusu olan, güneyde Benin Körfezi üzerinden Atlas Okyanusu'na açılan bir ülkedir. Yüzölçümü 923.768 km² olup Afrika'nın en büyük ülkelerinden biridir. Coğrafi yapısı dört ana bölgeye ayrılır: güneyde tropik yağmur ormanları ve mangrov bataklıkları, ortada tarıma elverişli savanlar, kuzeyde kurak ve yarı çöl alanları, doğuda ise Jos Platosu ve Adamawa Dağları gibi yükseltiler. Nijer ve Benue nehirleri, tarım ve ulaşım açısından kritik öneme sahiptir. İklim güneyde tropikal ve nemli, orta kuşakta savana iklimi, kuzeyde ise sıcak ve kuraktır. Nijerya, petrol ve doğal gaz rezervleri sayesinde Afrika'nın en büyük enerji üreticilerinden biridir; ayrıca kömür, kalay ve demir cevheri gibi maden kaynaklarına da sahiptir

Siyasi Görünümü

Nijerya'nın yönetim şekli Federal Cumhuriyettir. Ülke, toplam 36 eyalet ve Federal Başkent Bölgesinden oluşmakta ve başkanlık sistemiyle yönetilmektedir.

Yürütme yetkisi, halk tarafından dört yıllığına doğrudan seçilen Devlet Başkanı'na verilmiştir. Devlet Başkanı tarafından Meclis'in üst kanadı olan Senato'ya önerilen Bakan adayları, öncelikle Senato tarafından incelenmekte ve onaylandıktan sonra Devlet Başkanı tarafından Bakan olarak atanmaktadırlar. Parlamentoda hükümet programı okunması ve güven oylaması yapılmamaktadır.

Yasama görevini Senato (üst kanat-109 üye) ve Temsilciler Meclisi'nden (alt kanat-360 üye) oluşan Ulusal Meclis yerine getirmektedir.

Siyasi Görünümü

Her eyaletin başında, halk tarafından doğrudan seçilen ve geniş yetkileri bulunan bir vali bulunmaktadır. Her eyaletin kendi yerel yönetimi ve parlamentosu vardır.

Ülkede tüm seçimler (devlet başkanlığı, senato, temsilciler meclisi, eyalet valiliği, eyalet meclisi) 4 yılda bir yapılmaktadır.

28 ve 29 Mart 2015 tarihlerinde düzenlenen Devlet Başkanlığı ve Ulusal Parlamento Seçimlerini kazanan Tüm İlericiler Kongresi (APC) adayı Muhammadu Buhari, 23 Şubat 2019 tarihinde düzenlenen Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden ikinci kez başarıyla çıkmıştır.

22 Şubat 2023 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimlerini iktidar partisi APC'nin adayı Bola Ahmed Tinubu kazanmıştır.

Nijerya genelinde güvenlik durumu kırılganlığını korumaktadır.

Nüfus ve İstihdam Yapısı

Nijerya, yaklaşık 235 milyonu aşan nüfusuyla Afrika'nın en kalabalık ülkesi olup, mevcut artış hızıyla 2030 yılına kadar nüfusunun 260 milyonun üzerine çıkması beklenmektedir. Nüfusun yaklaşık %55'i şehirlerde, %45'i kırsal alanlarda yaşamaktadır. Yaş dağılımı oldukça gençtir; nüfusun yaklaşık %43'ünü 0–14 yaş grubu, %54'ünü 15–64 yaş grubu, %3'ünü ise 65 yaş ve üzeri bireyler oluşturmaktadır. Bu yapı, ülkenin hızla büyüyen bir işgücü potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir.

Ülkede kentleşme hızla artmakta olup ekonomik faaliyetler büyük şehirlerde yoğunlaşmaktadır. Petrol ve hizmet sektörlerindeki gelişmeler kentsel istihdamı artırırken, altyapı yetersizliği ve yoksulluk gibi sorunlar da devam etmektedir.

İstihdam yapısında tarım, ticaret ve küçük ölçekli hizmetler öne çıkmakta, çalışanların büyük bölümü kayıt dışı sektörde yer almaktadır. Resmî işsizlik oranı görece düşük görünse de eksik istihdam ve güvencesiz çalışma yaygındır.

Doğal Kaynaklar

Nijerya, Afrika'nın en zengin yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahip ülkelerinden biri olup ekonomisinin temelini devasa ham petrol ve doğal gaz rezervleri oluşturur. Enerji kaynaklarının yanı sıra altın, demir cevheri, kalay, çinko, kurşun ve kömür gibi stratejik maden yataklarına ev sahipliği yapar. Ülke sadece madencilikle sınırlı kalmayıp, geniş ve verimli ekilebilir arazileri sayesinde kakao, yer fıstığı ve palmiye yağı gibi tarımsal ürünlerde de büyük bir potansiyele sahiptir. Ayrıca sahip olduğu orman varlığı ve kereste üretimi, Nijerya'nın doğal kaynak çeşitliliğini tamamlayan diğer önemli unsurlardır.

Genel Ekonomik Durum

Yıl	GSYİH (Cari Fiyatlar, milyar $)	GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar, %)	Kişi Başına Gelir ($)	Enflasyon (TÜFE, %)	Cari Denge / GSYİH (%)	Nüfus (milyon)	Devlet Borcu / GSYİH (%)
2023	323,82	2,9	1.637	24,7	1,7	222,18	48,7
2024	187,64	3,4	824	33,2	9,1	227,71	52,9
2025*	188,27	3	807	26,5	6,9	233,34	52,5
2026*	192,34	2,7	805	37	5,2	239,07	51,6
2027*	211,8	3	865	17,6	4,1	244,9	49,1
2028*	236,53	3,3	943	17,3	3	250,83	47,6
2029*	264,52	3,5	1.030	12,3	1,9	256,86	46,4
2030*	297,44	3,5	1.131	10	0,9	262,98	45,4

Kaynak: IMF-*:Tahmin

Nijerya'nın Dış Ticaret Verileri (Bin $ 2020-2024)

	1	2	3	4	5
Yıllar	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	33.361.475	47.570.421	63.338.596	60.650.575	53.796.445
İthalat	53.010.001	52.441.679	60.487.524	60.575.070	42.090.235
Dış Ticaret Dengesi	-19.648.526	-4.871.258	2.851.072	75.505	11.706.210

Yıllar İhracat İthalat Dış Ticaret Dengesi

Nijerya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (Bin $ 2024)

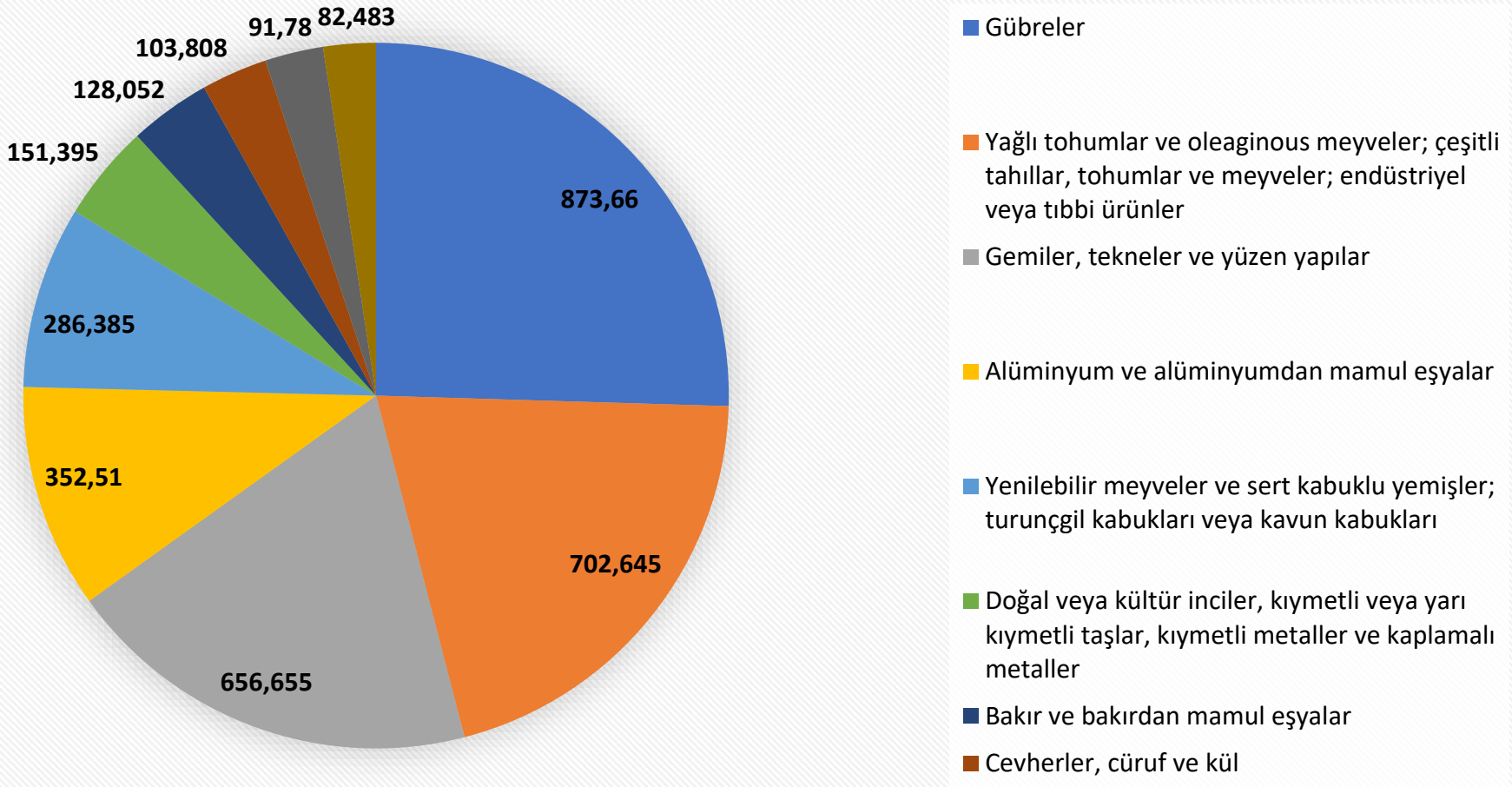

Nijerya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (Bin $ 2024)

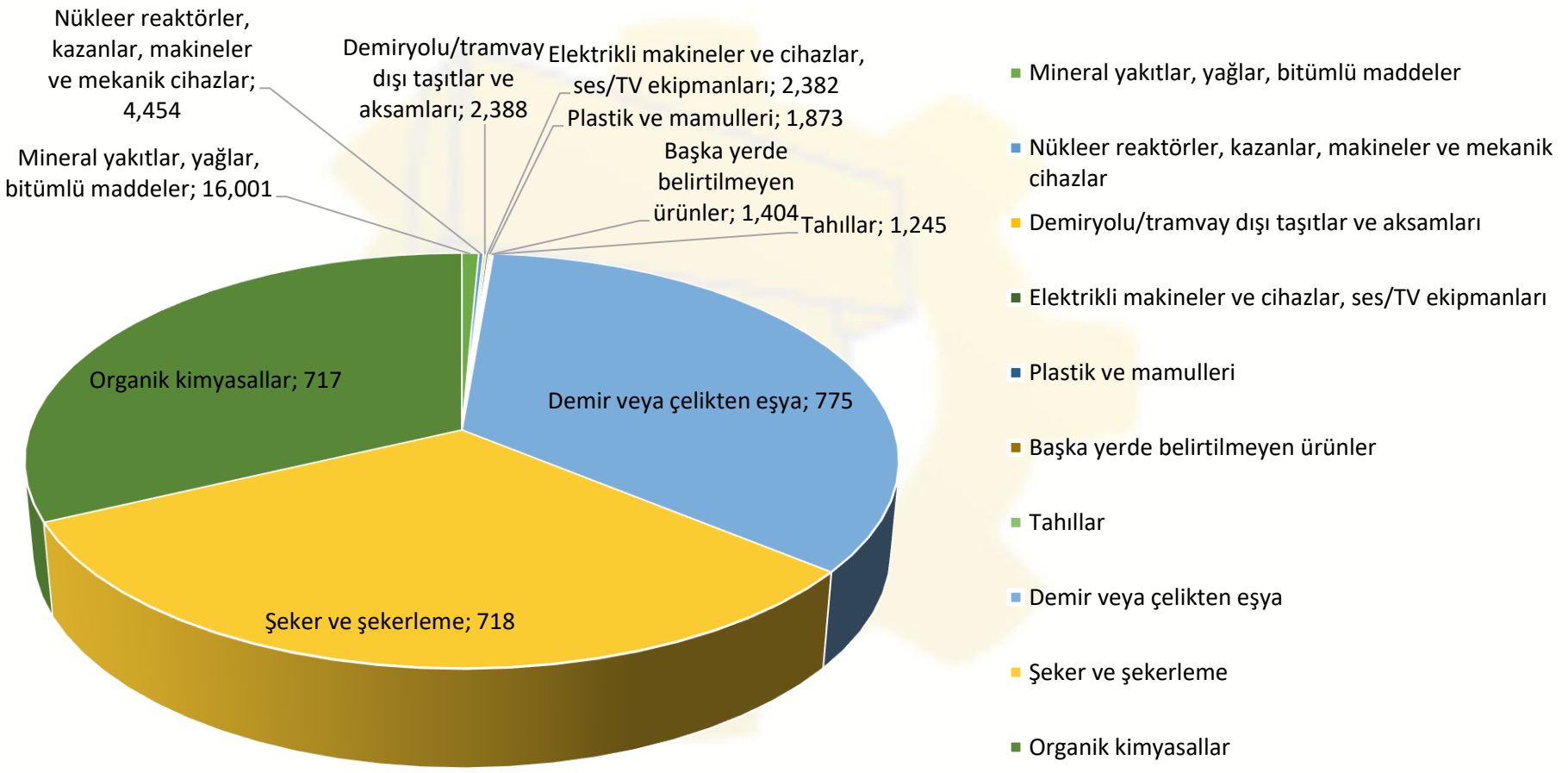

Nijerya'nın İhracatında İlk 10 Ülke (Bin $ 2024)

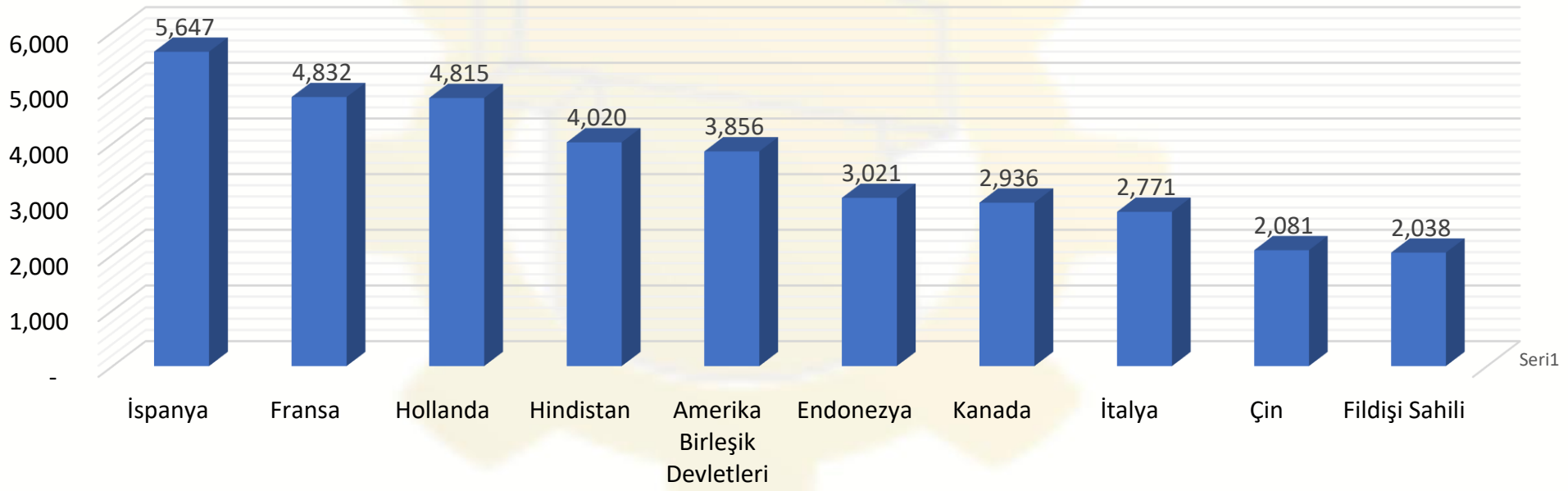

Nijerya'nın İthalatında İlk 10 Ülke (Bin $ 2024)

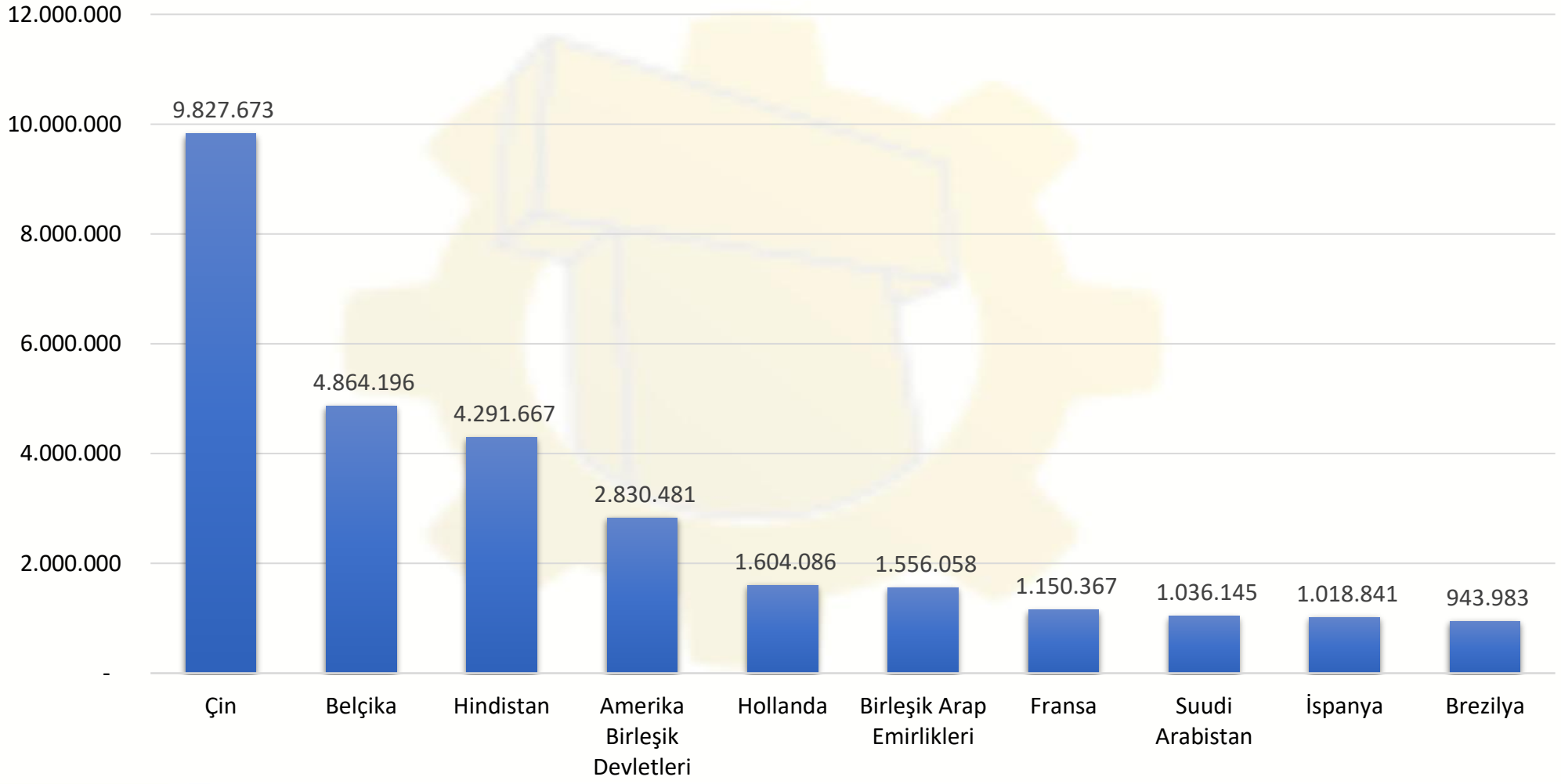

Ülkenin İhracat Yaptığı İlk 10 Ülke ve Bu Ülkenin Sektör Bazında İthalat Tutarları (Bin $ 2024)

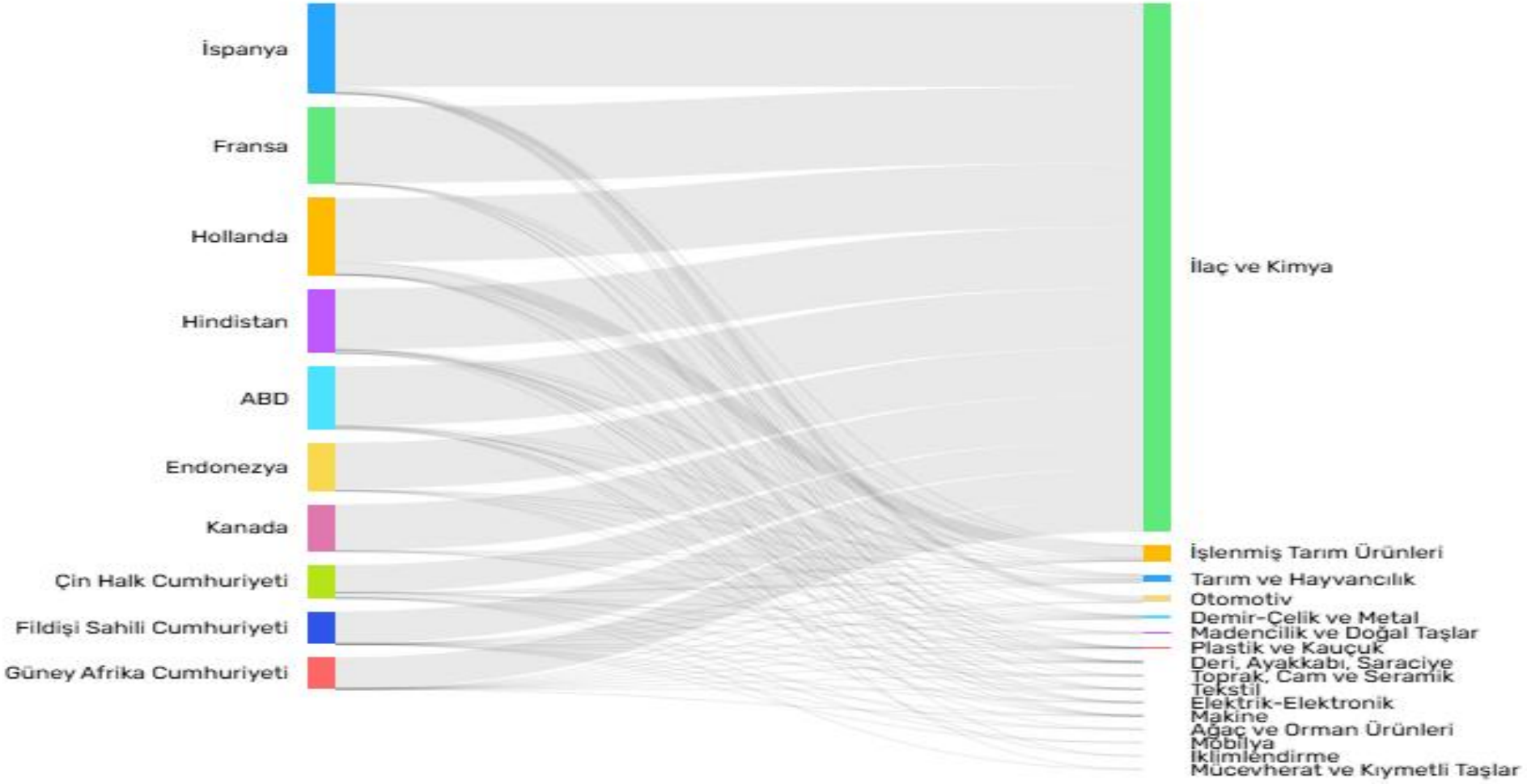

Ülkenin İthalat Yaptığı İlk 10 Ülke ve Bu Ülkenin Sektör Bazında İhracat Tutarları (Bin $ 2024)

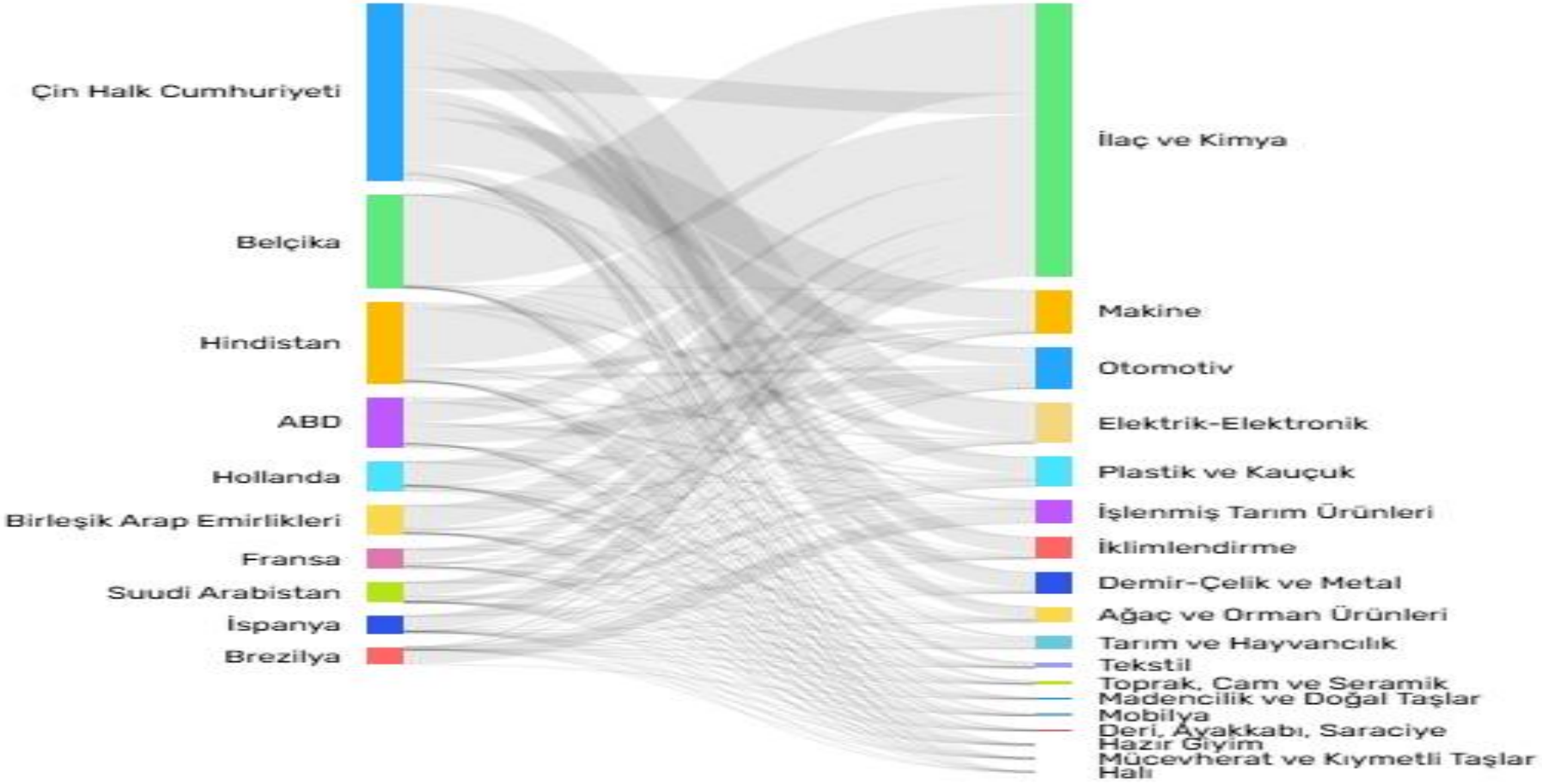

Türkiye – Nijerya Dış Ticaret Verileri (Bin $ 2015-2024)

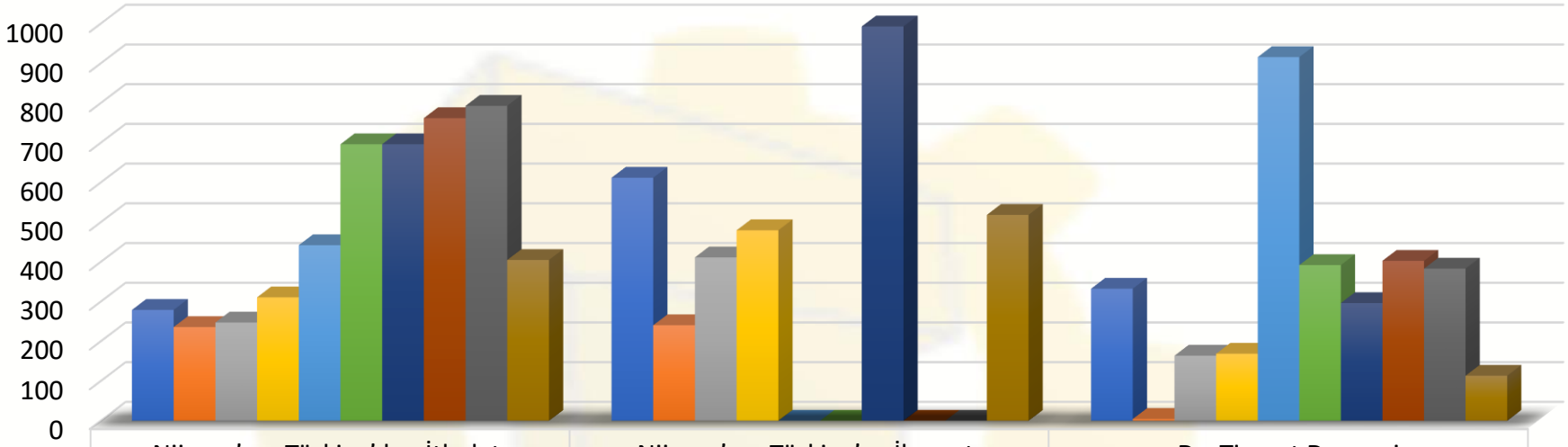

	Nijerya'nın Türkiye'den İthalatı	Nijerya'nın Türkiye'ye İhracatı	Dış Ticaret Dengesi
2015	279,361	612,063	332,702
2016	236,041	240,639	4,598
2017	247,475	411,526	164,051
2018	310,928	479,82	168,892
2019	442,247	0	915,745
2020	696,403	0	392,07
2021	696,393	992,862	296,469
2022	762,154	0	402,849
2023	793,117	0	383,26
2024	404,948	518,494	113,546

Türkiye'nin Nijerya'ya İhracat Ettiği Ürün Grupları (Bin $ 2024-2025)

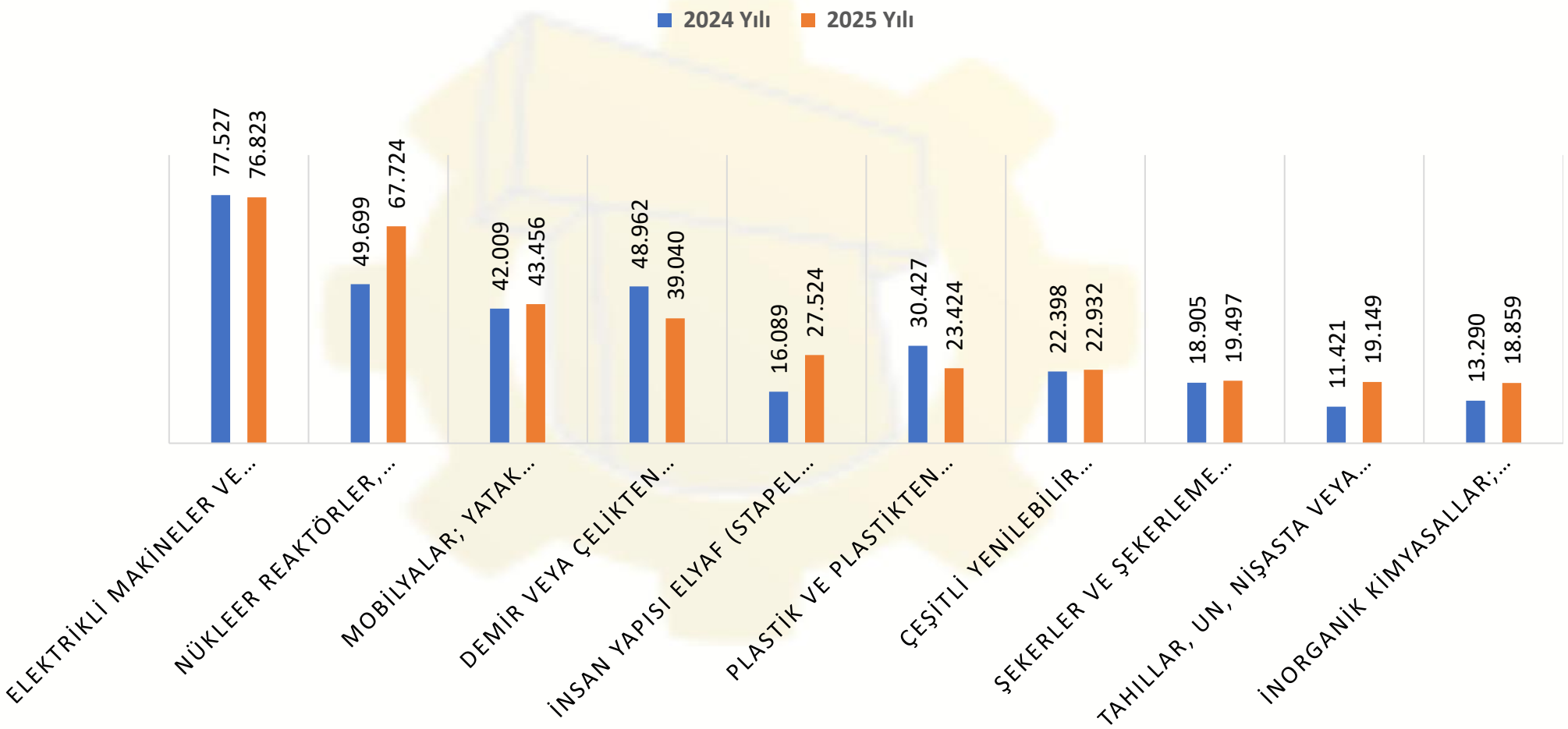

Türkiye'nin Nijerya'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Bin $ 2024-2025)

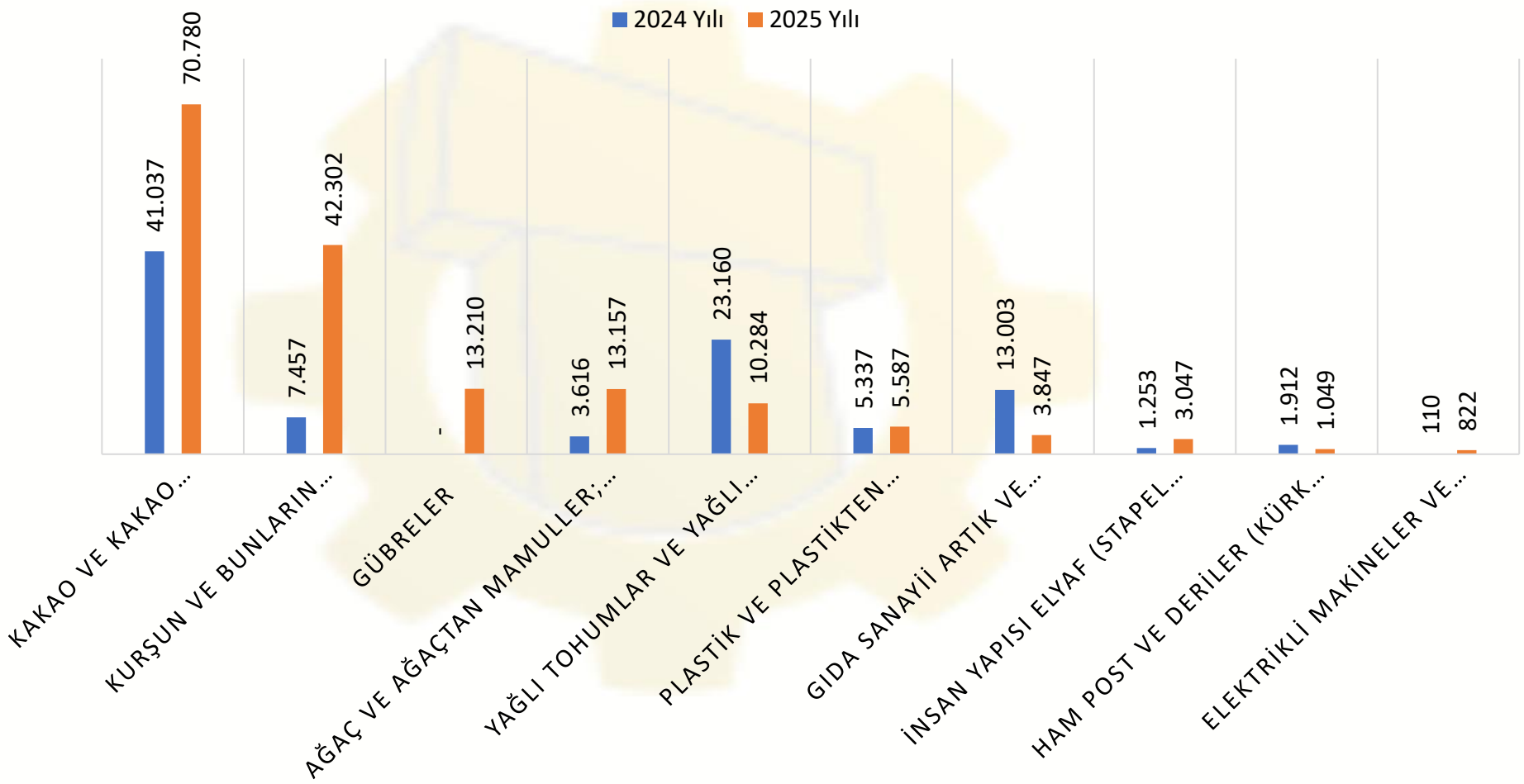

Şanlıurfa – Nijerya İhracat-İthalat Verileri (Bin $ 2021-2025)

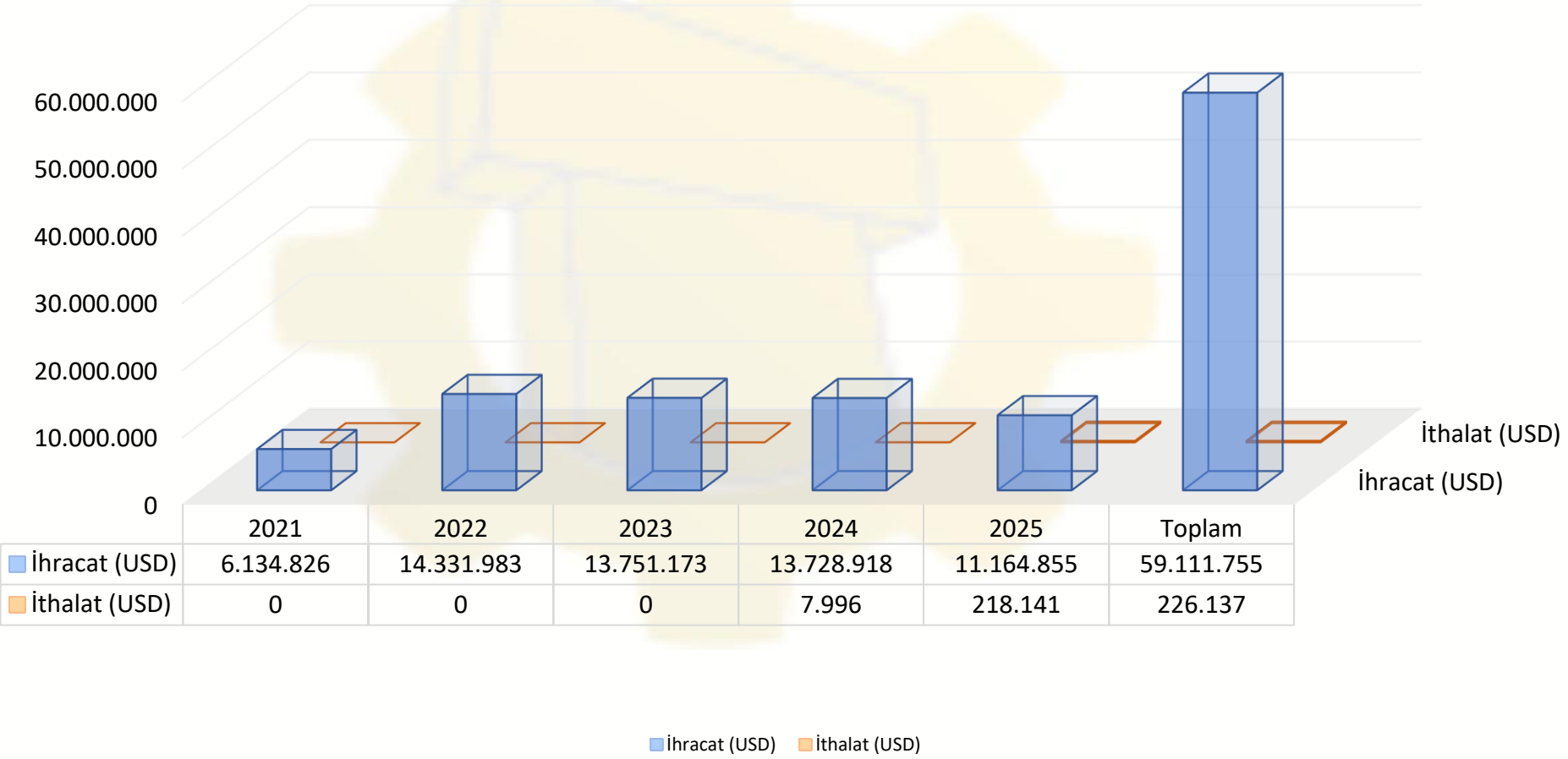

	2021	2022	2023	2024	2025	Toplam
İhracat (USD)	6.134.826	14.331.983	13.751.173	13.728.918	11.164.855	59.111.755
İthalat (USD)	0	0	0	7.996	218.141	226.137

Nijerya Uluslararası Kamu İhale İlanları – 2026 ve Sonrası

Jeneratör destekli sondaj kuyuları açılması ve su dağıtımı	**21/02/2026**	**Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu**	**Uluslararası Rekabetçi İhale**	**22/04/2026**
Ortaokul öğrencileri için çift kişilik sıra temini	21/02/2026	Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu	Uluslararası Rekabetçi İhale	22/04/2026
ICT ekipmanı ve güneş enerjisi kurulumu	21/02/2026	Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu	Uluslararası Rekabetçi İhale	22/04/2026
Motosiklet temini	21/02/2026	Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu	Uluslararası Rekabetçi İhale	22/04/2026
İlkokul öğrencileri için çift kişilik sıra temini	21/02/2026	Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu	Uluslararası Rekabetçi İhale	22/04/2026

Nijerya Uluslararası Kamu İhale İlanları – 2026 ve Sonrası

Temizlik malzemeleri temini	**21/02/2026**	**Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu**	**Uluslararası Rekabetçi İhale**	**22/04/2026**
Elektrik santrali ve trafo kurulumu	21/02/2026	Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu	Uluslararası Rekabetçi İhale	22/04/2026
ECCDE için plastik masa ve dört sandalye temini	21/02/2026	Osun Eyaleti Temel Eğitim Kurulu	Uluslararası Rekabetçi İhale	22/04/2026
Kaduna Eyaleti'nde güneş enerjili sokak lambaları kurulumu (çoklu lotlar)	11/03/2026	Ulusal Biyoteknoloji Geliştirme Ajansı	Uluslararası Rekabetçi İhale	24/04/2026
Adamawa Eyaleti'nde güneş enerjili sokak lambaları kurulumu	11/03/2026	Ulusal Biyoteknoloji Geliştirme Ajansı	Uluslararası Rekabetçi İhale	24/04/2026

Nijerya Uluslararası Kamu İhale İlanları – 2026 ve Sonrası

Kırsal alanlarda güneş enerjili yol aydınlatma kurulumu (Lot B)	**11/03/2026**	**Ulusal Biyoteknoloji Geliştirme Ajansı**	**Uluslararası Rekabetçi İhale**	**24/04/2026**
Kaduna Eyaleti'nde el pompası kuyuları inşaatı	11/03/2026	Ulusal Biyoteknoloji Geliştirme Ajansı	Uluslararası Rekabetçi İhale	24/04/2026
Kırsal alanlarda güneş enerjili yol aydınlatma kurulumu (Lot A)	11/03/2026	Ulusal Biyoteknoloji Geliştirme Ajansı	Uluslararası Rekabetçi İhale	24/04/2026
Tahıl tedariki (SGDI düzenlemelerine uygun)	13/03/2026	Sahei Gender Development Initiative (SGDI)	Uluslararası Rekabetçi İhale	27/12/2026
SAPZ Projesi için 7 bileşenli tedarik planı	06/10/2025	İslam Kalkınma Bankası	Uluslararası Rekabetçi İhale	31/12/2026

Nijerya Uluslararası Kamu İhale İlanları – 2026 ve Sonrası

Abia Eyaleti Entegre Kentsel Altyapı Geliştirme Projesi (ABSIIDP) tedarik planı	**06/10/2025**	**İslam Kalkınma Bankası**	**Uluslararası Rekabetçi İhale**	**31/12/2026**
Tıbbi ürünler temini	30/03/2024	Batı Afrika İlaç Düzenleme Uyumlaştırma (WA-MRH) Girişimi	Uluslararası Rekabetçi İhale	31/12/2027
WA-MRH girişimi kapsamında ECOWAS ortak değerlendirme için tıbbi ürünler	19/04/2023	WA-MRH Sekretaryası	Uluslararası Rekabetçi İhale	31/12/2027
Fildişi Sahili, Gine, Nijerya, Liberya vb. ülkelerde bağımsız su istasyonları inşaatı denetimi	11/03/2025	ECOWAS	Uluslararası Rekabetçi İhale	16/10/2030
Su istasyonları inşaatı denetimi için tedarik planı	18/04/2025	ECOWAS	Uluslararası Rekabetçi İhale	16/10/2030

Şanlıurfa – Nijerya Ticareti SWOT Analizi

Strengths – Güçlü Yönler

1) Türkiye'nin Nijerya'da güçlü siyasi ve ekonomik ilişkileri
•Ticaret hacmini artırma hedefi devlet politikasıdır.
•Savunma, altyapı ve yatırım alanlarında anlaşmalar yapılmıştır.
Bu durum Türk firmalarına "ülke avantajı" sağlar.

2) Şanlıurfa'nın rekabetçi üretim yapısı
Şanlıurfa öne çıkan sektörler:
•Tarım ve gıda (un, makarna, bakliyat, yağ)
•Tarım makineleri ve sulama sistemleri
•Tekstil ve hazır giyim
•Plastik ve ambalaj
•İnşaat malzemeleri
Bu sektörler Nijerya'nın ithalat kalemleriyle yüksek uyumludur.

3) Nijerya'nın ithalata bağımlı büyük pazarı
Nijerya'nın ithal ettiği ürünler:
•Enerji ürünleri
•Makine ve ev aletleri
•Petrol türevleri
•Sanayi ürünleri

4) Rekabetçi fiyat avantajı
•Türk ürünleri Avrupa'dan ucuz, Çin'den kaliteli algısına sahip.
•"Fiyat/kalite dengesi" Afrika'da büyük avantajdır.

Weaknesses – Zayıf Yönler

1) Coğrafi uzaklık ve lojistik maliyet
•Türkiye → Batı Afrika denizyolu uzun ve pahalı.
•Navlun maliyetleri fiyat rekabetini zorlaştırır.

2) Şanlıurfa firmalarının Afrika tecrübesi sınırlı
•Yerel distribütör ağı zayıf
•Pazarlama ve saha varlığı yetersiz
•Yerel iş kültürü bilgisi sınırlı

3) Finansman ve ödeme riskleri
Nijerya ithalatında:
•Banka aracılığıyla Form M zorunludur.
•Risk değerlendirme raporu gerekir.
Bürokrasi ve ödeme riskleri yüksektir.

4) Marka bilinirliğinin düşük olması
•Türk markaları Çin ve Avrupa kadar tanınmıyor.
•Şanlıurfa firmaları için "ülke markası avantajı" sınırlı.

Opportunities – Fırsatlar

1) Hızla büyüyen nüfus ve tüketim pazarı

Nijerya:

- Afrika'nın en kalabalık ülkesi
- Büyük şehirleşme ve orta sınıf büyümesi

Gıda, tekstil, konut ve altyapı talebi hızla artıyor.

2) Petrol dışı ekonomi çeşitlendirme ihtiyacı

Nijerya ihracatının %91'i petrol ve gazdır.
Bu nedenle hükümet:

- Tarım
- Sanayi
- İnşaat
- Altyapı

gibi alanlarda ithalata bağımlıdır.

3) En güçlü fırsat sektörleri (Şanlıurfa için)

Tarım ve gıda

- Un, makarna, bakliyat, yağ
- Nijerya gıda ithalatçısı

Tarım teknolojileri

- Sulama sistemleri
- Tarım makineleri

Seracılık

Opportunities – Fırsatlar

İnşaat sektörü

- Çimento
- Seramik
- Plastik boru
- Yapı malzemeleri

4) Türk müteahhitlik ve savunma iş birlikleri

Devletler arası anlaşmalar:

- Altyapı
- Savunma
- Yatırım

Ticari ilişkilerin hızla büyüme ihtimali yüksek.

Tehditler

1) Çin rekabeti (en büyük risk)

Nijerya'nın en büyük ithalat ortağı:

- Çin: 28,6 milyar $

Çin'in avantajları:

- Çok düşük fiyat
- Güçlü finansman
- Afrika'da geniş dağıtım ağı

2) Döviz ve ekonomik dalgalanmalar

- Nijerya ekonomisi petrol fiyatına bağlı.
- Kur dalgalanmaları ödeme riskini artırır.

3) Bürokrasi ve ithalat prosedürleri

- Form M zorunluluğu
- Risk değerlendirme süreci
- Gümrük işlemlerinin uzunluğu

Teslim süreleri uzayabilir.

4) Güvenlik ve siyasi riskler

- Bölgesel güvenlik sorunları
- İş yapma ortamı riskleri

Türkiye – Nijerya Arasında İmzalanan 9 Anlaşma (Ocak 2026)

No	Anlaşma / Mutabakat Zaptı	Alan
1	Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile Diasporadaki Nijeryalılar Komisyonu Arasında İş Birliği	Diaspora Politikaları
2	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Mutabakat	Medya ve İletişim
3	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Yükseköğretim Alanında İş Birliği Mutabakatı	Eğitim / Yükseköğretim
4	Türkiye Cumhuriyeti Helal Akreditasyon Kurumu ile Nijerya Ulusal Akreditasyon Sistemi Arasında Mutabakat	Helal Akreditasyon / Kalite Altyapısı

Türkiye – Nijerya Arasında İmzalanan 9 Anlaşma (Ocak 2026)

5	Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi (JETCO) Tesis Eden Ortak Bildiri	Ticaret ve Ekonomi
6	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Protokolü	Savunma ve Güvenlik
7	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Eğitim Alanında İş Birliği Anlaşması	Eğitim
8	Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi ile Nijerya Dışişleri Akademisi Arasında Mutabakat	Diplomasi / Eğitim
9	Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Nijerya Kadın İşleri Bakanlığı Arasında Mutabakat	Sosyal Politikalar / Kadın Hakları

Nijerya’nın İş Kültürü

Nijerya’da iş kültürü oldukça kendine özgüdür; insanlar iletişimde aktif vücut dili kullanır, yüksek sesle konuşmaları ise genellikle mizaçlarının bir parçasıdır ve öfke anlamına gelmez. Kurumsal ilişkilerde kulağa cazip gelen tekliflere temkinli yaklaşılır, pazarlık kültürü yaygındır ve görüşmelerde aracılara küçük hediyeler vermek nezaket göstergesidir. Restoranlarda yemek ve hesap geç gelebileceğinden nazik hatırlatmalar yapmak süreci hızlandırır. Resmi görüşmelerde takım elbise tercih edilirken, yerel yöneticiler genellikle koyu renkli geleneksel kıyafet giyer; cuma günleri ise serbest kıyafet uygulaması vardır. İş hayatında hiyerarşi ve saygı çok önemlidir, yaş ve mevki farkı gözetilir. Ülkedeki işletmelerin büyük çoğunluğu aile şirketlerinden oluşur ve bu şirketler uzun vadeli planlara sahiptir; aile dinamiklerini anlamak iş ilişkilerinde kritik rol oynar. İletişimde yüz yüze görüşme tercih edilir, bu mümkün değilse telefon konuşmaları e-posta veya mesajdan daha etkili kabul edilir.

Nijerya'da İş Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler

Alan	Dikkat Noktası	Açıklama
Bürokrasi	Resmi izinler ve belgeler	Nijerya'da bürokratik süreçler uzun sürebilir; profesyonel danışmanlık almak faydalıdır.
Güvenlik	Bölgesel riskler	Bazı bölgelerde güvenlik sorunları yaşanabilir; yatırımlar için güvenli bölgeler tercih edilmeli.
Yerel Ortaklar	Güvenilir işbirliği	Yerel iş ortaklarıyla çalışmak hem kültürel uyum hem de bürokratik süreçlerde kolaylık sağlar.
Kültürel Farklılıklar	İş kültürü ve iletişim	Nijerya'da iş ilişkileri kişisel güvene dayanır; yüz yüze görüşmeler önemlidir.
Finansal İşlemler	Döviz ve ödeme sistemleri	Döviz kurlarındaki dalgalanmalar ve ödeme sistemlerindeki farklılıklar dikkate alınmalı.

Türkiye Cumhuriyeti Abuja Büyükelçiliği

•**Adres:** Plot 333, Diplomatic Drive, Central Business District, Abuja, Nijerya
•**Telefon:** (+234) 803 648 8981 / (+234) 807 494 9503
•**E-posta:** embassy.abuja@mfa.gov.tr
•**Web sitesi:** abuja.emb.mfa.gov.tr (abuja.emb.mfa.gov.tr in Bing)
•**Büyükelçi:** Mehmet Poroy (2026 itibarıyla görevde)
•**Çalışma Saatleri:** Pazartesi – Cuma, 09:00–13:00 ve 14:00–17:00

Kaynakça

- *Trademap,*
- *IMF,*
- *https://www.kolayihracat.gov.tr/ulkeler/nijerya,*
- *TÜİK,*
- *TİM,*
- *United Nations (UN) — World Population Prospects, Nigeria Nüfus Verileri*
- *World Bank — Nigeria Demografi ve Kalkınma Göstergeleri*
- *UN-Habitat — Nijerya Kentleşme Raporları*
- *International Labour Organization (ILO) — Nijerya İşgücü ve İstihdam Verileri*
- *National Bureau of Statistics Nigeria — Resmî İşgücü ve İşsizlik İstatistikleri*